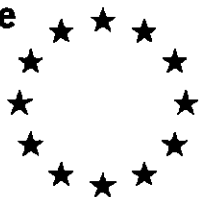

Council of Europe
Conseil de l'Europe

**TEXT OF THE FRAMEWORK CONVENTION FOR
THE PROTECTION OF NATIONAL MINORITIES**

Norwegian translation

**RAMMEKONVENSJON OM
BESKYTTELSE AV NASJONALE
MINORITETER**

De medlemsstater i Europarådet og de øvrige stater som har undertegnet denne Rammekonvensjon,

som tar i betraktning at Europarådet har som mål å skape større enhet blant sine medlemmer, i den hensikt å verne om og virkeliggjøre de idealer og prinsipper som er deres felles arv;

som tar i betraktning at en av måtene dette mål kan nås på, er å opprettholde og videreføre menneskerettighetene og de grunnleggende friheter;

som ønsker å følge opp erklæringen til stats- og regjeringssjefene i Europarådets medlemsstater, vedtatt i Wien den 9. oktober 1993;

idet de beslutter å beskytte, innenfor sine respektive territorier, nasjonale minoriteters eksistens;

som tar i betraktning at omveltningene i europeisk historie har vist at beskyttelsen av nasjonale minoriteter er avgjørende for stabilitet, demokratisk sikkerhet og fred på dette kontinent;

som tar i betraktning at et pluralistisk og genuint demokratisk samfunn ikke bare bør respektere den etniske, kulturelle, språklige og religiøse identitet til enhver person som tilhører en nasjonal minoritet, men også bør legge forholdene til rette for at de kan uttrykke, bevare og utvikle denne identiteten;

som tar i betraktning at det er nødvendig å skape en atmosfære av toleranse og dialog for at kulturelt mangfold skal kunne være en kilde og en faktor, ikke til splittelse, men til berikelse for hvert samfunn;

som tar i betraktning at virkeliggjørelsen av et tolerant og fremgangsrikt Europa ikke bare er avhengig av samarbeid mellom statene, men også krever grensesamarbeid mellom lokale og regionale myndigheter, uten at noen stats konstitusjon og territoriale integritet derved berøres;

som tar i betraktning Konvensjonen om beskyttelse av menneskerettighetene og de grunnleggende friheter, og Protokollene til denne;

som tar i betraktning forpliktelsene angående beskyttelsen av nasjonale minoriteter i De Forente Nasjoners konvensjoner og erklæringer og i dokumentene fra Konferansen om sikkerhet og samarbeid i Europa, særlig København-dokumentet av den 29. juni 1990;

idet de beslutter å definere de prinsipper som skal respekteres og de plikter som følger av dem, for å sikre effektiv beskyttelse av nasjonale minoriteter og av rettighetene og frihetene til personer som tilhører slike minoriteter i medlemsstatene og slike andre stater som måtte bli parter til dette dokument, i henhold til rettsstatens prinsipper og med respekt for statenes territoriale integritet og nasjonale suverenitet;

som er fast bestemt på å gjennomføre de prinsipper som er nedfelt i denne rammekonvensjon gjennom nasjonal lovgivning og egnede politiske virkemidler;

er blitt enige om følgende:

DEL I

Artikkel 1

Beskyttelsen av nasjonale minoriteter og av rettighetene og frihetene til personer som tilhører slike minoriteter, inngår som en intergrert del av den internasjonale beskyttelsen av menneskerettighetene, og faller dermed innfor rammen for internasjonalt samarbeid.

Artikkel 2

Bestemmelsene i denne Rammekonvensjon skal anvendes i god tro, i en ånd av forståelse og toleranse, og i samsvar med prinsippene om gode naboforhold, vennskapelige forbindelser og samarbeid mellom statene.

Artikkel 3

1. Enhver person som tilhører en nasjonal minoritet, skal ha rett til fritt å velge å bli behandlet eller ikke å bli behandlet som sådan, og det skal ikke oppstå noen ulempe som følge av dette valg eller av utøvelsen av de rettigheter som er knyttet til dette valg.
2. Personer som tilhører nasjonale minoriteter, kan utøve rettighetene og nyte godt av frihetene som følger av de prinsipper som er nedfelt i denne Rammekonvensjon såvel individuelt som i fellesskap med andre.

DEL II

Artikkel 4

1. Partene forplikter seg til å garantere for personer som tilhører nasjonale minoriteter retten til likhet for loven og til lik beskyttelse av loven. I denne forbindelse skal enhver diskriminering basert på tilhørighet til en nasjonal minoritet være forbudt.
2. Partene forplikter seg til der det er nødvendig å treffe egnede tiltak for å fremme full og effektiv likestilling mellom personer som tilhører en nasjonal minoritet og dem som tilhører majoriteten, på alle områder av det økonomiske, sosiale, politiske og kulturelle liv. I denne forbindelse skal de ta behørig hensyn til de særegne forhold som gjelder for de personer som tilhører nasjonale minoriteter.

3. De tiltak som treffes i samsvar med avsnitt 2, skal ikke betraktes som diskriminerende handlinger.

Artikkel 5

1. Partene forplikter seg til å fremme de vilkår som er nødvendig for at personer som tilhører nasjonale minoriteter, kan bevare og utvikle sin kultur, samt bevare de grunnleggende bestanddelene av sin identitet, det vil si deres religion, språk, tradisjoner og kulturarv.

2. Uten at tiltak truffet i henhold til deres generelle integrasjonspolitikken derved berøres, skal Partene avstå fra politikk eller praksis som tar sikte på å assimilere personer som tilhører nasjonale minoriteter mot deres vilje, og beskytte disse personene mot enhver handling som tar sikte på slik assimilasjon.

Artikkel 6

1. Partene skal fremme en ånd av toleranse og tverrkulturell dialog og treffe effektive tiltak for å fremme gjensidig respekt og forståelse og samarbeid mellom alle personer som bor på deres territorium, uansett disse personers etniske, kulturelle, språklige eller religiøse identitet, særlig på områdene utdanning, kultur og media.

2. Partene forplikter seg til å treffe egnede tiltak for å beskytte personer som måtte være utsatt for diskriminerende, fiendtlige eller voldelige handlinger, eller trusler om dette, som følge av deres etniske, kulturelle, språklige eller religiøse identitet.

Artikkel 7

Partene skal sikre respekt for den rett enhver person som tilhører en nasjonal minoritet har til fritt til å delta i fredelige forsamlinger, frihet til forening med andre, ytringsfrihet samt tankefrihet, samvittighetsfrihet og religionsfrihet.

Artikkel 8

Partene forplikter seg til å erkjenne at enhver person som tilhører en nasjonal minoritet, har rett til å gi uttrykk for sin religion eller overbevisning og til å opprette religiøse institusjoner, organisasjoner og foreninger.

Artikkel 9

1. Partene forplikter seg til å erkjenne at retten til ytringsfrihet for enhver person som tilhører en nasjonal minoritet, omfatter frihet til å ha meninger og å motta og meddele opplysninger og idéer på minoritetsspråket, uten inngrep av offentlige myndigheter og uten

hensyn til grenser. Partene skal innenfor rammen av sin rettsorden sikre at personer som tilhører en nasjonal minoritet, ikke blir utsatt for diskriminering i sin adgang til mediene.

2. Avsnitt 1 skal ikke hindre Parter fra å kreve lisensiering av radio- og fjernsynskringkasting eller kinoforetak, uten diskriminering og basert på objektive kriterier.

3. Partene skal ikke hindre personer som tilhører nasjonale minoriteter, i å skape og bruke trykte medier. Innenfor den rettslige rammen for radio- og fjernsynskringkasting, skal de så langt som mulig og under hensyn til bestemmelsene i avsnitt 1, sikre at personer som tilhører nasjonale minoriteter, gis mulighet til å skape og bruke sine egne medier.

4. Innenfor rammen av sin rettsorden skal Partene treffe egnede tiltak for å lette adgang til mediene for personer som tilhører nasjonale minoriteter og for å fremme toleranse og gi mulighet for kulturelt mangfold.

Artikkel 10

1. Partene forplikter seg til å erkjenne at enhver person som tilhører en nasjonal minoritet, har rett til fritt og uhindret å bruke sitt minoritetsspråk privat og offentlig, i tale og skrift.

2. I områder som tradisjonelt eller i betydelig antall er bebodd av personer som tilhører nasjonale minoriteter, skal Partene, dersom disse personene anmoder om det og når en slik anmodning svarer til et reelt behov, søke så så langt som mulig å legge forholdene til rette for bruk av minoritetsspråket i samkvem mellom disse personene og forvaltningsmyndighetene.

3. Partene forplikter seg til å garantere retten for enhver person som tilhører en nasjonal minoritet til straks å bli underrettet på et språk vedkommende forstår, om grunnene til at vedkommende er pågrepet og om innholdet i og grunnen til en eventuell siktelse mot ham eller henne, og til å forsvare seg på dette språket, om nødvendig med vederlagsfri bistand av en tolk.

Artikkel 11

1. Partene forplikter seg til å erkjenne at enhver person som tilhører en nasjonal minoritet, har rett til å bruke sitt etternavn (patronymikon) og fornavn på minoritetsspråket, samt rett til offisiell anerkjennelse av dem, på en måte som er fastsatt i deres rettsorden.

2. Partene forplikter seg til å erkjenne at enhver person som tilhører en nasjonal minoritet, har rett til å fremvise skilt, inskripsjoner og annen informasjon av privat art som er synlig for allmennheten, på sitt minoritetsspråk.

3. I områder som tradisjonelt er bebodd et betydelig antall personer som tilhører en nasjonal minoritet, skal Partene innenfor rammen av sin rettsorden, herunder avtaler med andre stater der det er aktuelt, og under hensyn til sine særegne forhold, søke å fremvise tradisjonelle stedsnavn, gatenavn og andre topografiske angivelser beregnet på allmennheten, også på minoritetsspråket når det er tilstrekkelig etterspørsel etter slike angivelser.

Artikkel 12

1. Partene skal, der det er aktuelt, treffe tiltak på utdannings- og forskningsområdet for å fremme kunnskap om såvel sine nasjonale minoriteters som majoritetens kultur, historie, språk og religion.
2. I denne forbindelse, skal Partene blant annet sørge for tilfredsstillende muligheter for lærerutdanning og tilgang til lærebøker, samt lette kontakten mellom elever og lærere fra ulike samfunn.
3. Partene forplikter seg til å fremme like muligheter for tilgang til utdanning på alle nivåer for personer som tilhører nasjonale minoriteter.

Artikkel 13

1. Innenfor rammen av sitt utdanningssystem skal Partene erkjenne at personer som tilhører en nasjonal minoritet, har rett til å opprette og drive sine egne private utdannings- og opplæringsinstitusjoner.
2. Utøvelsen av denne rettigheten skal ikke medføre noen økonomisk forpliktelse for Partene.

Artikkel 14

1. Partene forplikter seg til å erkjenne at enhver person som tilhører en nasjonal minoritet, har rett til å lære sitt minoritetsspråk.
2. I områder som tradisjonelt eller i betydelig antall er bebodd av personer som tilhører nasjonale minoriteter, skal Partene, dersom det er tilstrekkelig etterspørsel, så langt som mulig og innenfor rammen av sitt utdanningssystem, søke å sikre at personer som tilhører disse minoritetene, har tilfredsstillende muligheter for å lære minoritetsspråket eller motta undervisning på dette språket.
3. Avsnitt 2 i denne artikkel skal gjennomføres uten at læring av eller undervisning på det offisielle språket derved berøres.

Artikkel 15

Partene skal skape de vilkår som er nødvendige for at personer som tilhører nasjonale minoriteter, sikres effektiv deltakelse i det kulturelle, sosiale og økonomiske liv og i offentlige anliggender, særlig de som berører dem.

Artikkel 16

Partene skal avstå fra tiltak som endrer befolkningssammensetningen i områder som bebos av personer som tilhører nasjonale minoriteter og som tar sikte på å innskrenke de rettigheter og friheter som følger av prinsippene nedfelt i denne Rammekonvensjon.

Artikkel 17

1. Partene forplikter seg til ikke å foreta inngrep i den rettighet personer som tilhører nasjonale minoriteter, har til å opprette og opprettholde fri og fredelig kontakt over landegrensene med personer som har lovlig opphold i andre stater, særlig dem som deler deres etniske, kulturelle, språklige eller religiøse identitet, eller en felles kulturarv.
2. Partene forplikter seg til ikke å foreta inngrep i den rettighet personer som tilhører nasjonale minoriteter, har til å delta i ikke-statlige organisasjoners virksomhet, både på nasjonalt og internasjonalt nivå.

Artikkel 18

1. Partene skal, der det er nødvendig, søke å inngå bilaterale og multilaterale avtaler med andre stater, særlig nabostater, for å sikre beskyttelsen av personer som tilhører de berørte nasjonale minoriteter.
2. Der det er relevant, skal Partene treffe tiltak for å oppmuntre til grensesamarbeid.

Artikkel 19

Partene forplikter seg til å respektere og gjennomføre de prinsipper som er nedfelt i denne Rammekonvensjon og til å foreta, der det er nødvendig, bare slike begrensninger, innskrenkninger eller fravik som er foreskrevet i internasjonale rettsdokumenter, særlig Konvensjonen om beskyttelse av menneskerettighetene og de grunnleggende friheter, i den utstrekning de er relevante for de rettigheter og friheter som følger av de nevnte prinsipper.

DEL III

Artikkel 20

Under utøvelsen av de rettigheter og friheter som følger av prinsippene nedfelt i denne Rammekonvensjon, skal enhver person som tilhører en nasjonal minoritet, respektere nasjonal lovgivning og andres rettigheter, særlig rettighetene til personer som tilhører majoriteten eller andre nasjonale minoriteter.

Artikkel 21

Intet i denne Rammekonvensjon skal bli tolket slik at det innebærer noen rett til å utøve virksomhet eller foreta handlinger som er i strid med de grunnleggende prinsippene i folkeretten, derunder særlig statenes suverene likhet, territoriale integritet og politiske uavhengighet.

Artikkel 22

Intet i denne Rammekonvensjon skal bli tolket slik at det begrenser eller fraviker noen av de menneskerettigheter og grunnleggende friheter som måtte være sikret ved noen Kontraherende Parts lover eller ved noen andre avtaler den er part i.

Artikkel 23

De rettigheter og friheter som følger av prinsippene nedfelt i denne Rammekonvensjon, skal, i den utstrekning de gjenstand for tilsvarende bestemmelser i Konvensjonen om beskyttelse av menneskerettighetene og de grunnleggende friheter eller i dens Protokoller, forstås slik at de er i samsvar med de sistnevnte bestemmelser.

DEL IV

Artikkel 24

1. Ministerkomitéen i Europarådet skal overvåke de Kontraherende Parters gjennomføring av denne Rammekonvensjon.
2. De Parter som ikke er medlemmer av Europarådet, skal delta i gjennomføringsmekanismen på en måte som vil bli fastsatt.

Artikkel 25

1. Innen en frist på ett år etter at denne Rammekonvensjon er trådt i kraft for en Kontraherende Part, skal Parten oversende til Generalsekretæren i Europarådet fullstendig informasjon om lovgivningsmessige og andre tiltak som er truffet for å iverksette de prinsipper som er nedfelt i denne Rammekonvensjon.
2. Deretter skal hver Part med jevne mellomrom og hver gang Ministerkomitéen anmoder om det, oversende til Generalsekretæren all tilleggsinformasjon av betydning for gjennomføringen av denne Rammekonvensjon.
3. Generalsekretæren skal videresende til Ministerkomitéen den informasjon som er oversendt i henhold til bestemmelsene i denne artikkel.

Artikkel 26

1. Når den vurderer om de tiltak Partene har truffet for å iverksette prinsippene nedfelt i denne Rammekonvensjon er fyllestgjørende, skal Ministerkomitéen bistås av en rådgivende komité, hvis medlemmer skal ha anerkjent ekspertise på området beskyttelse av nasjonale minoriteter.
2. Sammensetningen av denne rådgivende komité og dens prosedyre skal bestemmes av Ministerkomitéen innen en frist på ett år etter at denne Rammekonvensjon er trådt i kraft.

DEL V

Artikkel 27

Denne Rammekonvensjon skal være åpen for undertegning av medlemsstatene i Europarådet. Inntil det tidspunkt da Konvensjonen trer i kraft, skal den også være åpen for undertegning av enhver annen stat som er invitert til dette av Ministerkomitéen. Den er gjenstand for ratifikasjon, vedtakelse eller godkjenning. Ratifikasjons-, vedtakelses- eller godkjenningsdokumenter skal deponeres hos Generalsekretæren i Europarådet.

Artikkel 28

1. Denne Rammekonvensjon skal tre i kraft den første dag måneden etter utløpet av en periode på tre måneder etter den dag da tolv av medlemsstatene i Europarådet har gitt sitt samtykke til å være bundet av Konvensjonen i samsvar med bestemmelsene i artikkel 27.
2. For en medlemsstat som senere gir sitt samtykke til å være bundet av Rammekonvensjonen, skal den tre i kraft den første dag i måneden etter utløpet av en periode på tre måneder etter den dag da vedkommende stats ratifikasjons-, vedtakelses- eller godkjenningsdokumentet er blitt deponert.

Artikkel 29

1. Etter at denne Rammekonvensjon er trådt i kraft og etter samråd med de Kontraherende Stater, kan Ministerkomitéen i Europarådet ved et vedtak gjort med det flertall som er fastsatt i artikkel 20.d i Vedtektene for Europarådet, invitere til å tiltre Konvensjonen enhver stat som ikke er medlem av Europarådet og som er blitt invitert til å undertegne i samsvar med bestemmelsene i artikkel 27, men ennå ikke har gjort det, samt enhver annen ikke-medlemsstat.
2. For en tiltredende stat skal Rammekonvensjonen tre i kraft den første dag i måneden etter utløpet av en periode på tre måneder etter den dag da vedkommende stats tiltredelsesdokumentet er blitt deponert hos Generalsekretæren i Europarådet.

Artikkel 30

1. Enhver stat kan ved undertegningen eller når den deponerer sitt ratifikasjons-, vedtakelses-, godkjennings- eller tiltredelsesdokumentet, angi det territorium eller de territorier hvis internasjonale forbindelser den er ansvarlig for og som denne Rammekonvensjon skal gjelde for.
2. Enhver stat kan når som helst deretter, ved erklæring til Generalsekretæren i Europarådet, utvide området for denne Rammekonvensjon til et hvilket som helst annet territorium angitt i erklæringen. For et slikt territorium skal Rammekonvensjonen tre i kraft den første dag i måneden etter utløpet av en periode på tre måneder etter den dag Generalsekretæren har mottatt erklæringen.
3. Enhver erklæring som er avgitt i henhold til de to foregående avsnitt kan trekkes tilbake i forhold til et territorium angitt i erklæringen ved en meddelelse til Generalsekretæren. Tilbaketrekningen skal få virkning den første dag i måneden som følger etter utløpet av en periode på tre måneder etter den dag Generalsekretæren har mottatt meddelelsen.

Artikkel 31

1. Enhver Part kan på et hvilket som helst tidspunkt si opp denne Rammekonvensjon ved meddelelse til Generalsekretæren i Europarådet.
2. En slik oppsigelse får virkning den første dag i måneden etter utløpet av en periode på seks måneder etter den dag Generalsekretæren har mottatt meddelelsen.

Artikkel 32

Generalsekretæren i Europarådet skal underrette medlemsstatene i Rådet, andre stater som har undertegnet og enhver stat som har tiltrådt denne Rammekonvensjon, om:

- a. enhver undertegning;
- b. deponering av ethvert ratifikasjons-, vedtakelses-, godkjennings- eller tiltredelsesdokument;
- c. enhver dato da denne Rammekonvensjon trer i kraft i samsvar med artiklene 28, 29 og 30;
- d. enhver annen handling, meddelelse eller erklæring som gjelder denne Rammekonvensjon.

Til bekreftelse av dette har de undertegnede, som har behørig fullmakt til det, undertegnet denne Rammekonvensjon.

Utfordiget i Strasbourg, den i ett exemplar i engelsk og fransk tekst, som begge har samme gyldighet, og som skal bli deponert i Europarådets arkiver. Generalsekretæren i Europarådet skal oversende bekreftede kopier til hver medlemsstat i Europarådet og til enhver stat som er invitert til å undertegne eller tiltre denne Rammekonvensjon.